

K 42320006 : สาขาวิชามานุษยวิทยา

คำสำคัญ : พฤติกรรมทางศาสนา / สังคมเมือง

อาทิตยา จารุจินดา : พฤติกรรมทางศาสนาของคนในสังคมเมือง : กรณีศึกษาวัดสนามนอกและวัดสนามในตำบลวัดชลอ อำเภอบางกรวยจังหวัดนนทบุรี (RELIGIOUS BEHAVIOR OF URBAN SOCIETY : A CASE STUDY OF WAT SANAMNOK AND WAT SANAMNAI TAMBON WAT CHALOR AMPHOE BANG KRUAJ NONTHABURI PROVINCE) อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. มณีวรรณ ผิวฉิม .
121 หน้า . ISBN 974-464-033-2

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบพฤติกรรมทางศาสนาของคนในสังคมเมือง ปัจจัยทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ที่มีอิทธิพลต่อคนในสังคมเมือง ตลอดจนความต้องการ ความคาดหวัง ของคนในสังคมที่มีต่อวัด โดยเน้นศึกษากลุ่มคนที่ไปวัดสนามนอกและวัดสนามใน ตำบลวัดชลอ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี

ผลการศึกษาพบว่า วัดสนามนอกและวัดสนามในเป็นวัดที่มีความแตกต่างกัน โดยวัดสนามนอกเป็นวัดแบบชาวบ้านที่มีการประกอบพิธีกรรมต่างๆและเป็นศูนย์กลางในกิจกรรมต่างๆของทางราชการ ในขณะที่วัดสนามในเป็นวัดที่เน้นในด้านการปฏิบัติธรรมเจริญสติ ด้วยวิธีการเคลื่อนไหว กิจกรรมของวัดสนามนอกและวัดสนามในในรอบปี ได้แก่ กิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนา วัดสนามนอกจะมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับวันสำคัญอื่น ๆ นอกเหนือไปจากวันสำคัญทางศาสนา ในกรจัดการของวัดสนามนอก ชาวบ้านจะมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรม ส่วนวัดสนามในในการจัดการต่างๆภายในวัดจะมาจาก เจ้าหน้าที่ แรรมการวัด ซึ่งมาจากที่ต่างกัน ในส่วนของความเต็มใจของผู้ที่มาร่วมวัดนั้น ผู้ที่มาร่วมวัดสนามในมีลักษณะความสัมพันธ์ที่เป็นทางการ ส่วนผู้ที่มาร่วมวัดสนามนอกส่วนใหญ่เป็นคนในชุมชนที่รู้จักคุ้นเคยกันเป็นค่างดี

จากพฤติกรรมของคนที่เกี่ยวข้องกับการเข้าวัด การเป็นพุทธศาสนิกชน สะท้อนให้เห็นภาพและวิถีชีวิตบางประการของคนในสังคมเมืองดังนี้คือ คนในสังคมเมืองมีความหลากหลาย มีความเป็นปัจเจก มีความเครียดในชีวิต มีเวลาเป็นสิ่งที่จำกัดกับชีวิต คนบางกลุ่มไม่มีหลักประกันในชีวิต บทบาทของวัดสนามนอกและวัดสนามในมีทั้งบทบาทที่เหมือนกันและแตกต่างกันออกไปบ้าง ได้แก่ บทบาทในการพัฒนาคน บทบาทในการสืบทอดประเพณี พิธีกรรม บทบาทในการเป็นที่พึ่งของคนในสังคม บทบาทในการรวมคน บทบาทในด้านการเป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมต่างๆของทางราชการ บทบาทในด้านการเป็นสถานที่พักผ่อน วัดที่คนในสังคมเมืองต้องการ คือ วัดที่สะอาด สงบ ร่มรื่น ไม้แน่นวัดดู มีพระที่ปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบ รักษาพระธรรมวินัย เป็นตัวอย่างในการปฏิบัติตน สามารถนำคำสั่งสอนของพระพุทธองค์มาประยุกต์ ปรับใช้ อธิบายได้ในบริบทของสังคมปัจจุบัน

K 42320006 : MAJOR : ANTROPOLOGY

KEY WORD : RELIGIOUS BEHAVIOR / URBAN SOCIETY

ARTHITAYA CHARUCHINDA : RELIGIOUS BEHAVIOR OF URBAN SOCIETY : A CASE STUDY OF WAT SANAMNOK AND WAT SANAMNAI, TAMBON WAT CHALOR, AMPHOE BANG KRUI, NONTHABURI PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSISTANT PROFESSOR MANEEWAN PEWNIM, Ph.D. . 121 pp. ISBN 974-464-033-2.

This research aims to study patterns of religious behavior and the economic, social and cultural factors that influence these behaviors in urban society. It also aims at studying the needs and expectations that urban people had for the two Buddhist temples (Wat) of Wat Sanamnok and Wat Sanamnai, Tambon Wat Chalor, Amphor Bangkrui, Nonthaburi Province.

The study found that the needs and expectations of laymen who visited Wat Sanamnok and Wat Sanamnai were different. Wat Sanamnok served as a center for religious activities and formal functions for government units while Wat Sanamnai focused on meditation training. Both temples organized religious ceremonies on annual Buddhist holy days. In addition to these functions, Wat Sanamnok also organized activities on other non-religious holidays. Regarding layman participation, local people were involved in the preparation of all activities at Wat Sanamnok while Wat staff and committee members were in charge at Wat Sanamnai. It was found that people who attended Wat Sanamnok had a more informal relationship with one another than those who attended Wat Sanamnai as the former group was mostly local people while the latter group was outsiders from different communities.

The patterns of religious and social behavior of laymen who attended the Wat in this study reflected certain attitudes and ways of life of urban people in Thai society. Urban people were heterogeneous in terms of lifestyle and occupation. They were also highly individualistic, stressed, time-conscious people whose lives were full of uncertainties. There were both similarities and differences in the ways the two Wat performed their roles in human resource development, transmission of traditional beliefs and practices, providing assistance to needy people, uniting the community, organizing functions for government officials, and recreation. For urban people, the ideal temple should be clean, quiet, peaceful, and non-materialistic. The monks should be exemplary in their conduct, their adherence to Buddhist teachings, and the application of these teachings to their daily lives